

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

проф. О.В. Власенко

30 » 05 2019 р.

Шкірні та венеричні хвороби

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузь знань 22 Охорона здоров'я

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 222 Медицина

(код і найменування спеціальності)

мова навчання українська

2019 рік

ВІННИЦЯ

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

Розробники програми: доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри шкірних та
венеричних хвороб Вінницького національного медичного
університету імені М.І. Пирогова
Бондар Сергій Анатолійович

Рецензенти: 1) доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри дитячих інфекційних
хвороб Вінницького національного медичного університету імені М.І.
Пирогова Незгода Ірина Іванівна

2) доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри
дерматовенерології ДУ «Буковинський державний медичний
університет» Денисенко Ольга Іванівна

Обговорено на засіданні кафедри шкірних та венеричних хвороб Вінницького національного
медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній
методичній раді / науковій комісії

« 12 » квітень 2019 р., протокол № 9

Схвалено на центральній методичній раді / науковій комісії та рекомендовано до
затвердження вченою радою « 20 » 05 2019 року, протокол № 15

Затверджено вченою радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І.
Пирогова

« 30 » 05 2019 року, протокол № 10

Вчений секретар

(Серебреннікова О.А.)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» складена відповідно до освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова на третьому (освітньо-науковому) рівні

галузь знань 22 Охорона здоров'я

спеціальність «222 Медицина»

Опис навчальної дисципліни (анотація). Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Аспіранту винесені питання диференційної діагностики та найновітніші наукові дані щодо найбільш поширених шкірних захворювань та інфекцій, що передаються статевим шляхом з наданням невідкладної допомоги при основних невідкладних станах в розрізі вищевказаних напрямків та диспансерний нагляд.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є діагностика, лікування, профілактика, реабілітація найбільш розповсюджених захворювань шкіри та інфекцій що, передаються статевим шляхом.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на III рівні вищої освіти. У свою чергу, Дерматовенерологія формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін терапевтичного профілю (Внутрішні хвороби, Фтизіатрія, Побічна дія ліків, Клінічна фармакологія, Клінічна біохімія та мікробіологія, Клінічна морфологія,) та теоретичного (Нормальна анатомія, Патологічна анатомія, Фізіологія, Патологічна фізіологія, Фармакологія, Мікробіологія, Гістологія).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь у сфері шкірних та венеричних захворювань людини, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок під час ведення хворих дерматовенерологічного профілю.

Результати навчання

Програмні результати навчання (РН):

- РН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації
- РН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій
- РН3 Виявляти не вирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення
- РН4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження
- РН5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження
- РН6 Виконувати оригінальне наукове дослідження
- РН7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників
- РН8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності
- РН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження
- РН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство
- РН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій
- РН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері
- РН13 Організовувати освітній процес
- РН14 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення
- РН15 Організовувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)
- РН16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
- РН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Здобувач вищої освіти може назвати клінічні прояви, сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики шкірних хвороб та інфекцій, що передаються статевим шляхом (ІПСШ). Він здатний призначити та обґрунтувати базисну терапію цих захворювань, оцінити її ефективність та безпечність.
2. Здобувач вищої освіти здатний пояснити патогенез розвитку дерматозів та ІПСШ, обґрунтувати та інтерпретувати результати сучасних методів діагностики та динамічного спостереження за пацієнтами, призначати лікування на підставі принципів доказової медицини.
3. Пояснити сутність загально медичної проблеми профілактики, вчасної діагностики та ефективного лікування дерматозів та ІПСШ.
4. Володіти навичками діагностики, диференційної діагностики та лікування хронічних дерматозів на підставі сучасних даних з високим рівнем доказовості.
5. Здатний назвати сучасні дані щодо клінічних проявів, класифікації ІПСШ, обґрунтувати найбільш інформативні новітні методи діагностики та лікування цих захворювань, оцінювати їх результати.
6. Здобувач вищої освіти може назвати клінічні ознаки та класифікацію піодермій, мікозів відповідно до сучасних стандартів та даних доказової медицини, діагностувати їх використовуючи сучасні додаткові методи дослідження, обґрунтувати та призначити лікування, визначитись із тактикою ведення пацієнта.

7. Володіти навичками діагностики захворювань сполучної тканини (хронічного еритематозу, вогнищевої склеродермії, дерматоміозиту) застосовуючи сучасні специфічні та найбільш інформативні методи, призначати та оцінювати їх лікування, використовуючи новітні дані доказової медицини
8. Здатний назвати сучасні дані щодо клінічних проявів, класифікації пухирчатих дерматозів обґрунтовувати призначення найінформативніших методів діагностики та аналізувати їх результати. Призначати сучасне лікування, яке ґрунтується на даних доказової медицини.
9. Володіти навичками діагностики алергодерматозів, назвати основні диференційно-діагностичні ознаки простого дерматита, алергічного дерматита, токсидермії, еземи, призначати відповідне сучасне лікування та оцінювати його ефективність.
10. Проводити диференційну діагностику нейродерматозів. Володіти навичками призначення специфічних найінформативніших лабораторних та інструментальних досліджень, оцінювання їх результатів у пацієнтів із нейродерматозами, набряком Квінке, синдромом Лайєла. Обґрунтовувати, призначати відповідне лікування та оцінювати його ефективність.
11. Володіти навичками диференційної діагностики паразитарних дерматозів та назвати принципи їх сучасного лікування.
12. Проводити діагностику ППСШ, призначати сучасне лікування сифілісу, гонореї, негонорейних уретритів, ґрунтуючись на даних доказової медицини. Володіти навичками диференційної діагностики ППСШ.
13. Здобувач вищої освіти здатний пояснити принципи сучасної лабораторної діагностики ППСШ, назвати найінформативніші методи, оцінювати їх результати.
14. Здобувач вищої освіти повинен називати основні поняття медичної реабілітації, обґрунтовувати та призначати багаторівневу медичну реабілітацію при хронічних дерматозах та ППСШ, оцінювати її ефективність.

2. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Практичні заняття	Самостійна робота	Медичната педагогічна практика
Дерматологія	Модуль 1	300	10	90	90	120

Змістовий модуль

Тема 1. Сучасні дані патогенезу, клінічних проявів, методів лабораторної та інструментальної діагностики шкірних хвороб та інфекцій, що передаються статевим шляхом

Тема 2. Піодермії. Мікози. Діагностика. Принципи лікування.

Тема 3. Вірусні та паразитарні дерматози. Діагностика, диференційна діагностика. Принципи лікування.

Тема 4. Алерго-та неродерматози. Діагностика, диференційна діагностика. Принципи лікування.

Тема 5. Захворювання сполучної тканини (колагенози)

Тема 6. Папулосквамозні дерматози (псоріаз, червоний плоский лишай, псоріаз, розжевий лишай) стандарти діагностики, лікування, тактика ведення хворих.

Тема 7. Пухирчасті дерматози. Принципи діагностики та лікування

Тема 8. Еритеми та васкуліти шкіри: діагностика, диференційна діагностика. Принципи лікування.

Тема 9. Доброякісні та злоякісні пухлини шкіри. Принципи діагностики та лікування.

Тема 10. Особливості шкірних хвороб у дитячому віці. Спадкові хвороби шкіри. Принципи діагностики та лікування.

Тема 11. Диференційна діагностика та сучасне лікування інфекційних хвороб шкіри (туберкульоз шкіри, лепра, лейшманіоз).

Тема 12. Інфекції, що передаються статевим шляхом (ПСП). Класифікація. Загальний перебіг, періодизація сифілісу. Біологія збудників. Первинний та вторинний періоди сифілісу. Диференційна діагностика.

Тема 13. Третинний період сифілісу. Вроджений сифіліс. Лабораторна діагностика сифілітичної інфекції: принципи лікування.

Тема 14. Гонорея та негонорейні уретрити. Клініка. Діагностика. Принципи лікування. Дерматологічні прояви СНІДу. Профілактика ПСП. Реабілітація хворих на шкірні хвороби та ПСП.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Аспірантура	
	у тому числі	
	С.Р	Пр
Модуль 1		
Анатомія та фізіологія шкіри. Загальна характеристика шкіри – колір, еластичність, тургор, малюнок, вологість, жирність та інш. Будова епідермісу, дерми, підшкірної жирової клітковини. Кровоносні і лімфатичні судини, нервово-рецепторний апарат шкіри. Волосся, волосяний фолікул, потові залози, сальні залози, нігті – будова, функції. Фізіологія та біохімія шкіри.		1
Зв'язок шкіри з іншими органами та системами. Участь шкіри у водному, мінеральному, білковому, вуглеводному, вітамінному, ферментному та жировому обмінах. Утворення в шкірі біологічно активних сполук. Основні	1	

функції шкіри – захисна, імунна, терморегуляційна, видільна, резорбційна, дихальна. Шкіра – орган чуття.		
Основні патологічні процеси в шкірі. Запалення в шкірі. Загальна частина: морфологічні типи запального процесу в шкірі при різних дерматозах.		1
Семіотика шкірних хвороб. Морфологічні елементи шкірних висипів – первинні та вторинні, їх характеристика і значення для постановки діагнозу та вивчення динаміки захворювання, гістопатологія.		1
Зміни волосся. Зміни нігтів. Порушення пото- і саловиділення.	1	
Загальні принципи терапії шкірних хвороб. Загальна та місцева терапія. Фізіотерапія в дерматології.		1
Принципи вибору фізичних методів лікування з урахуванням стадії захворювання, форми, характеру перебігу, а також віку хворого, наявності супутніх захворювань. Протипокази: абсолютні, відносні.	2	
Дерматити та токсидермії. Визначення. Причини розвитку. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Променеві ураження шкіри. Медикаментозні дерматити і токсикодермії. Патомімія. Лікування, профілактика.		2
Професійні хвороби шкіри. Визначення. Значення професійних чинників та реактивності організму в розвитку профдерматозів. Клінічні форми. Діагностичне значення шкірних проб. Лікування.	2	
Диспансеризація та працевлаштування хворих. Профілактика. Вплив різних професійних чинників на перебіг шкірних хвороб.	1	
Нейродерматози Етіологія. Патогенез. Роль спадкових та зовнішніх чинників. Основні нозологічні форми. Атопічний дерматит. Свербець. Шкірний свербіж. Кропив'янка. Діагностика. Лікування. Профілактика.		2
Алергодерматози. Екзема. Етіологія. Патогенез. Клінічна і гістопатологічна характеристика. Методи клінічної та лабораторної діагностики. Лікування. Профілактика.		2
Псоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Пустульозний псоріаз. Артродатичний псоріаз. Псоріатична еритродермія.		2
Парапсоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Герпетиформне імпетиго Гебри. Стійкий гнійний акродерматит Галлопо.		1
Лишаї. Червоний плоский лишай. Червоний волосяний лишай. Рожевий лишай Девержі. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.		2
Пухирні дерматози. Справжня пухирчатка. Хронічний сімейний доброякісний пемфігус. Пемфігус очей. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.		2
Пухирні дерматози. Пемфігоїд. Герпетиформний дерматит Дюринга. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.		1
Еритеми. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стивенса-Джонсона. Синдром Лайєла. Відцентрована кільцеподібна еритема Дар'є. Хронічна мігруюча еритема Афцеліуса-Ліпшутца. Кільцеподібна ревматична еритема. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика.	2	
Еритеми. Симетричний еритроціаноз шкіри. Озноблення. Еритема, виступаюча над поверхнею шкіри, тривалоперебігаюча. Еритема дисхромічна стійка. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика.	1	

Дисхромії шкіри. Вітиліго. Етіологія і патогенез. Клінічні форми (меланодермія, вітиліго). Папілярно-пігментна дистрофія шкіри (акантозис нігріканс). Лікування. Профілактика. Прогноз. Хвороби придатків шкіри. Вульгарні вугрі. Рожеві вугрі. Себорея. Клініка. Діагностика. Лікування.	2	
Системні захворювання сполучної тканини. Червоний вовчак. Вогнищева склеродермія. Етіологія. Патогенез. Клініка. Гістопатологія. Лікування і прогноз.		2
Системні захворювання сполучної тканини. Склередема. Бушке. Дерматоміозит. Етіологія. Патогенез. Клінічні форми. Гістопатологія. Лікування і прогноз.		1
Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри, передракові захворювання шкіри, невуси. Класифікація доброякісних пухлин шкіри. Поняття про передракові захворювання шкіри, паранеоплазії. Клінічні форми. Принципи лікування. Профілактика. Злоякісні новоутворення шкіри: епітеліоми, меланоми. Класифікація, патогенез, клініка, гістопатологія, діагностика, лікування.	2	
Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні форми. Гістопатологія. Діагностика. Диференційна діагностика. Сучасні методи лікування. Прогноз. Саркома Капоші. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.	2	
Васкуліти (ангіїти). Некротичний васкуліт Шенлейн-Геноха, вузлуватий періартеріїт, вузлувата еритема, злоякісний папульоз Дегоса, гемосидерози шкіри. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування та прогноз.		2
Атрофії шкіри. Ідіопатична прогресуюча атрофія шкіри, плямиста атрофія шкіри, анетодермія, пойкилодермія. Крауроз статевих органів. Еластична псевдоксантома Дар'є.	2	
Обмінні дерматози. Амілоїдоз, ксантоматоз, ліпоїдний некробіоз, мікседема шкіри та ін. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2	
Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Особливості будови шкіри дітей. Особливості клінічного перебігу дерматозів у дитячому віці. Принципи зовнішньої терапії дерматозів у дітей.		2
Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Мастоцитоз. Гістіоцитоз Х у дітей. Класифікація, клінічні форми. Хвороби новонароджених: адипонекроз, склерема, склередема.		2
Спадкові хвороби шкіри. Іхтіоз та іхтіозіформні еритродермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Долонно-підшовні кератодермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.		2
Спадкові хвороби шкіри. Факоматози (нейрофіброматоз, склероз туберозний, синдром базально-клітинних невусів, синдром Стерджа-Вебера-Краббе). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.		2
Спадкові хвороби шкіри. Акродерматит ентеропатичний. Етіологія, патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Порухи обміну речовин (фенілкетонурія, тирозинемія II, ксантоматоз, алкаптонурия). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.		1
Спадкові хвороби шкіри. Спадкова пухирчатка (бульозний епідермоліз). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Ектодермальні дисплазії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2	
Спадкові хвороби шкіри. Спадкові порушення пігментації (нетримання пігменту, альбінізм). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2	
Піодермії. Поширеність. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Фолікуліт. Сикоз стафілококовий.		2

Фурункул. Фурункульоз. Карбункул. Гідраденіт. Лікування і профілактика.		
Піодермії. Стрептококове імпетиго. Ектима. Хронічна глибока виразкова і вегетуюча піодермія. Бешіха. Еризипілоїд. Піогенна гранульома. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Лікування і профілактика піодермій.		2
Інфекційні захворювання шкіри Туберкульоз шкіри. Збудник. Ураження шкіри як один з проявів загальної туберкульозної інфекції. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Патогенез. Клінічна характеристика та гістопатологія основних форм шкірного туберкульозу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика.	4	
Лепра. Поширення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.	2	
Вірусні хвороби шкіри. Простий пухирцевий лишай, оперізуючий лишай, бородавки, гострокінцеві кондиломи, вузлики доярок, контагіозний моллюск. Етіологія. Провокуючі чинники. Гістопатологія. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика		3
Паразитарні захворювання шкіри Короста. Характеристика збудника. Умови зараження. Клінічні прояви, ускладнення. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.		2
Паразитарні захворювання шкіри. Укуси кліщів та інших комах. Волосатик. Цистицеркоз шкіри. Гостра виразка вульви Чапіна-Ліпшютца, синдром Бехчета. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2	
Паразитарні захворювання шкіри. Демодекоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.		1
Мікози. Збудники. Шляхи зараження. Морфологія і фізіологія патогенних грибів. Клінічна класифікація мікозів.		2
Мікози. Кератомікози. Різнобарвний лишай, п'єдра (етіологія, клініка, діагностика, лікування).	2	
Мікози. Пахова епідермофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, лікування. Мікози стоп та кистей. Етіологія. Епідеміологія мікозів стоп (поширеність серед різних професійних груп, чинники ризику розвитку мікозу). Клініка, диференціальна діагностика. Патогенетична терапія. Профілактика (організаційні заходи, дезинфектанти, диспансеризація).		2
Мікози. Оніхомікоз. Поширеність, етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика. Лікування. Мікроспорія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.		2
Мікози. Поверхнева трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Зооантропонозна трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.	2	
Мікози. Кандидоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка поверхневих форм. Хронічний генералізований (гранулематозний) кандидоз. Кандидоз внутрішніх органів (патогенез, клініка). Діагностика кандидозу (мікроскопічна, культуральна, серологічна, гістологічна, експеримент на тваринах). Лікування кандидозу. Системні антимікотичні, Протигрибкові препарати для зовнішнього застосування. Плісневі ураження нігтів та шкіри. Етіологія. Клініка, диференціальна діагностика, лікування.	2	
Мікози. Фавус; черепицеподібний мікоз. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Поверхневі псевдомікози. Еритразма. Пахвовий трихонокардіоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2	
Мікози. Аспергільоз. Споротрихоз. Хромомікоз. Міцетомі. Кокцидіоїдоз. Гістоплазмоз. Актиномікоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка,	2	

діагностика, лікування.		
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Бліда трепонема, її морфологічні та біологічні особливості, ультраструктура і мінливість. Вплив зовнішніх чинників на бліду трепонеми. Методи дослідження блідої трепонеми.		2
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Шляхи поширення сифілітичної інфекції. Імунітет, реінфекція, суперінфекція. Експериментальний сифіліс, його значення. Загальний перебіг, періодизація сифілісу. Поняття про прихований та «злоякісний» сифіліс.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Відбіркового тесту на сифіліс – мікрореакція преципітації з кардіоліпіновим антигеном на сифіліс (MR). Серодіагностика сифілісу.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Комплекс серологічних реакцій. Реакція іммобілізації блідих трепонем (РІТ). Реакція імунофлюоресценції (РІФ). Імуноферментний аналіз (ІФА). Реакція пасивної гемаглютинації (РПГА). Клінічне значення серологічних реакцій на сифіліс.		2
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Біологічно псевдопозитивні реакції на сифіліс. Дослідження спинномозкової рідини. Інкубаційний період. Причини, що впливають на його тривалість.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Первинний період сифілісу. Клінічна характеристика типового твердого шанкера, його різновидів, атипових форм та ускладнень. Гістопатологія твердого шанкера.		4
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Регіонарний лімфаденіт і лімфангоїт. Методи встановлення діагнозу в первинному періоді сифілісу. Диференціальна діагностика. Лікування.		2
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Вторинний період сифілісу. Тривалість, особливості перебігу. Продромальні явища. Клінічна та гістопатологічна характеристика висипань на шкірі і слизових оболонках у вторинному періоді. Диференційна діагностика. Ураження нервової системи, кісток, суглобів, очей, внутрішніх органів. Лікування.		8
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Третинний період сифілісу. Частота і причини його розвитку, тривалість. Клінічна та гістопатологічна характеристика. Диференційна діагностика шкірних проявів третинного сифілісу. Перебіг.		4
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Контагіозність сифілісу в третинному періоді. Ураження кісток, суглобів, внутрішніх органів і нервової системи. Діагностика. Лікування.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Природжений сифіліс. Визначення. Шляхи передачі інфекції нащадкам. Вплив сифілісу на перебіг та завершення вагітності. Сифіліс плода. Клініка раннього природженого сифілісу.	4	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Клініка пізнього природженого сифілісу. Прихований ранній та пізній природжений сифіліс. Лікування.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Сифіліс нервової системи. Класифікація. Асимптомний менінгіт. Клінічні різновиди асимптомного нейросифілісу. Діагностика. Лікування. Сифіліс внутрішніх органів.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Пізні ураження серцево-судинної системи, травного тракту, дихальної системи, інших органів (клініка, гістопатологія, диференційна діагностика). Лікування вісцерального сифілісу.	4	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Лабораторна діагностика та лікування хворих на сифіліс.		2

Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Препарати пеніциліну та альтернативні антибіотики. Механізм дії, дозування, методики лікування; побічні явища і ускладнення, їх лікування та профілактика; протипокази. Поняття про серорезистентність при сифілісі.	4	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Особливості лікування сифілісу у вагітних. Превентивне лікування. Критерії вилікованості сифілісу.	4	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Профілактика сифілісу первинна та вторинна. Засоби індивідуальної профілактики.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Збудник гонореї, його морфологія, ультраструктура і біологія. Мінливість. Джерела інфекції. Шляхи поширення гонорейної інфекції та її вплив на організм. Інкубаційний період. Вплив різних чинників на перебіг гонореї. Механізми стійкості <i>N. gonorrhoeae</i> до антибіотикотерапії. Імунітет при гонореї. Екстрагенітальна гонорея. Класифікація гонореї.		2
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Методи лабораторної діагностики (бактеріоскопія, бактеріологічний, молекулярно-біологічні).	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика гострого і хронічного гонорейного уретриту у чоловіків.		2
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика ускладненої гонореї у чоловіків. Простатити. Епідидиміти.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Особливості клінічного перебігу, діагностика і ускладнення гонорейного процесу у жінок. Особливості клінічного перебігу і діагностики гонореї у дівчаток на теперішній час, клініка і лікування.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Принципи і методи лікування гонореї. Первинна і вторинна профілактика гонореї.	2	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний трихомоніаз. Збудник захворювання. Епідеміологія. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування. Ускладнення (діагностика, лікування).		2
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний хламідіоз. Збудник захворювання. Класифікація. Клініка, методи лабораторної діагностики. Лікування, профілактика. Ускладнення урогенітального хламідіозу (діагностика, лікування). Хвороба Рейтера (етіологія, патогенез, клініка, лікування).		4
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Негонококові урогенітальні захворювання. Значення урогенітальних мікоплазм в розвитку запальних процесів урогенітального тракту (клініка, діагностика, лікування). Неспецифічні уретрити (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Бактерійний вагіноз. Визначення. Клініка, діагностика, лікування. Вагініти (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Урогенітальний кандидоз. Характеристика збудника. Клініка, діагностика, лікування.		4
Інфекції, що передаються статевим шляхом. М'який шанкер (шанкeroїд). Пахова лімфогранульома (донованоз). Збудник. Інкубаційний період. Клінічні прояви. Змішаний шанкер. Методи діагностики. Лікування. Профілактика.	3	
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Аногенітальний герпес. Аногенітальні (венеричні) бородавки. Папіломовірусна інфекція. Роль вірусів в розвитку патології урогенітального тракту. Загальна характеристика вірусів, в поширенні яких грає роль статевий шлях передачі. Сімейство герпесвірусів (ВПГ – 1, ВПГ – 2, ВВЗ, вірус Епштейн-Барр, ЦМВ). Класифікація, будова. Особливості клінічного перебігу. Аногенітальна герпетична інфекція. Клініко-епідеміологічні особливості, диференційний діагноз. Вплив ВПГ на репродуктивне здоров'я чоловіків і жінок. Герпес та вагітність. Неонатальний герпес. Лікування аногенітальної герпетичної інфекції.	3	
Сучасні погляди на етіологію та патогенез ВІЛ-інфекції та СНІДу. Епідеміологія.	4	

Спряючі фактори та патогенез. Клінічна класифікація.		
Клініко-лабораторна діагностика. Дерматологічні прояви СНІДу. Принципи терапії та профілактики.		4

4. Тематичний план практичних занять

Назви модулів і тем		
Модуль 1		
Змістовний модуль 1. Пропедевтика дерматовенерології.		К-ть годин
1.	Анатомія та фізіологія шкіри. Загальна характеристика шкіри – колір, еластичність, тургор, малюнок, вологість, жирність та інш. Будова епідермісу, дерми, підшкірної жирової клітковини. Кровоносні і лімфатичні судини, нервово-рецепторний апарат шкіри. Волосся, волосяний фолікул, потові залози, сальні залози, нігті – будова, функції. Фізіологія та біохімія шкіри.	1
2.	Основні патологічні процеси в шкірі. Запалення в шкірі. Загальна частина: морфологічні типи запального процесу в шкірі при різних дерматозах.	1
3.	Семіотика шкірних хвороб. Морфологічні елементи шкірних висипів – первинні та вторинні, їх характеристика і значення для постановки діагнозу та вивчення динаміки захворювання, гістопатологія.	1
4.	Загальні принципи терапії шкірних хвороб. Загальна та місцева терапія. Фізіотерапія в дерматології.	1
Змістовний модуль 2. Неінфекційні захворювання шкіри		
5.	Дерматити та токсидермії. Визначення. Причини розвитку. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Променеві ураження шкіри. Медикаментозні дерматити і токсикодермії. Патомімія. Лікування, профілактика.	2
6.	Нейродерматози Етіологія. Патогенез. Роль спадкових та зовнішніх чинників. Основні нозологічні форми. Атопічний дерматит. Свербець. Шкірний свербіж. Кропив'янка. Діагностика. Лікування. Профілактика.	2
7.	Алергодерматози. Екзема. Етіологія. Патогенез. Клінічна і гістопатологічна характеристика. Методи клінічної та лабораторної діагностики. Лікування. Профілактика.	2
8.	Псоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Пустульозний псоріаз. Артропатичний псоріаз. Псоріатична еритродермія.	2
9.	Парапсоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Герпетиформне імпетиго Гебри. Стійкий гнійний акродерматит Галлопо.	1
10.	Лишаї. Червоний плоский лишай. Червоний волосяний лишай. Рожевий лишай Девержі. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.	2
11.	Пухирні дерматози. Справжня пухирчатка. Хронічний сімейний доброякісний пемфігус. Пемфігус очей. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.	2
12.	Пухирні дерматози. Пемфігоїд. Герпетиформний дерматит Дюринга. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.	1
13.	Системні захворювання сполучної тканини. Червоний вовчак. Вогнищева склеродермія. Етіологія. Патогенез. Клініка. Гістопатологія. Лікування і прогноз.	2

14.	Системні захворювання сполучної тканини. Склередема. Бушке. Дерматоміозит. Етіологія. Патогенез. Клінічні форми. Гістопатологія. Лікування і прогноз.	1
15.	Васкуліти (ангіїти). Некротичний васкуліт Шенлейн-Геноха, вузлуватий періартеріїт, вузлувата еритема, злоякісний папульоз Дегоса, гемосидерози шкіри. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування та прогноз.	2
16.	Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Особливості будови шкіри дітей. Особливості клінічного перебігу дерматозів у дитячому віці. Принципи зовнішньої терапії дерматозів у дітей.	2
17.	Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Мастоцитоз. Гістіоцитоз Х у дітей. Класифікація, клінічні форми. Хвороби новонароджених: адипонекроз, склерема, склередема.	2
18.	Спадкові хвороби шкіри. Іхтіоз та іхтіозіформні еритродермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Долонно-підшовні кератодермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
19.	Спадкові хвороби шкіри. Факоматози (нейрофіброматоз, склероз туберозний, синдром базально-клітинних невусів, синдром Стерджа-Вебера-Краббе). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
20.	Спадкові хвороби шкіри. Акродерматит ентеропатичний. Етіологія, патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Порушення обміну речовин (фенілкетонурія, тирозинемія II, ксантоматоз, алкаптонурія). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	1
Змістовний модуль 3. Інфекційні та вірусні хвороби шкіри		
21.	Піодермії. Поширеність. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Фолікуліт. Сикоз стафілококовий. Фурункул. Фурункульоз. Карбункул. Гідраденіт. Лікування і профілактика.	2
22.	Піодермії. Стрептококове імпетиго. Ектима. Хронічна глибока виразкова і вегетуюча піодермія. Бешіха. Еризипілоїд. Піогенна гранульома. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Лікування і профілактика піодермій.	2
23.	Вірусні хвороби шкіри. Простий пухирцевий лишай, оперізуючий лишай, бородавки, гострокінцеві кондиломи, вузлики доярок, контагіозний моллюск. Етіологія. Провокуючі чинники. Гістопатологія. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика	3
24.	Паразитарні захворювання шкіри Короста. Характеристика збудника. Умови зараження. Клінічні прояви, ускладнення. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.	2
25.	Паразитарні захворювання шкіри. Демодекоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	1
Змістовний модуль 4. Дерматомікози		
26.	Мікози. Збудники. Шляхи зараження. Морфологія і фізіологія патогенних грибів. Клінічна класифікація мікозів.	2
27.	Мікози. Пахова епідермофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, лікування. Мікози стоп та кистей. Етіологія. Епідеміологія мікозів стоп (поширеність серед різних професійних груп, чинники ризику розвитку мікозу). Клініка, диференціальна діагностика. Патогенетична терапія. Профілактика (організаційні заходи, дезинфектанти, диспансеризація).	2
28.	Мікози. Оніхомікоз. Поширеність, етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика. Лікування. Мікроспорія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.	2
Змістовний модуль 5. Загальна сифілідологія		

29.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Бліда трепонема, її морфологічні та біологічні особливості, ультраструктура і мінливість. Вплив зовнішніх чинників на білуду трепонему. Методи дослідження білудої трепонери.	2
30.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Комплекс серологічних реакцій. Реакція імобілізації білих трепонем (РІТ). Реакція імунофлюоресценції (РІФ). Імуноферментний аналіз (ІФА). Реакція пасивної гемаглютинації (РПГА). Клінічне значення серологічних реакцій на сифіліс.	2
31.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Первинний період сифілісу. Клінічна характеристика типового твердого шанкера, його різновидів, атипових форм та ускладнень. Гістопатологія твердого шанкера.	4
32.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Регіонарний лімфаденіт і лімфангоїт. Методи встановлення діагнозу в первинному періоді сифілісу. Диференціальна діагностика. Лікування.	2
33.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Вторинний період сифілісу. Тривалість, особливості перебігу. Продромальні явища. Клінічна та гістопатологічна характеристика висипань на шкірі і слизових оболонках у вторинному періоді. Диференційна діагностика. Ураження нервової системи, кісток, суглобів, очей, внутрішніх органів. Лікування.	8
34.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Третинний період сифілісу. Частота і причини його розвитку, тривалість. Клінічна та гістопатологічна характеристика. Диференційна діагностика шкірних проявів третинного сифілісу. Перебіг.	4
35.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Лабораторна діагностика та лікування хворих на сифіліс.	2
Змістовний модуль 6. Гонорея		
36.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Збудник гонореї, його морфологія, ультраструктура і біологія. Мінливість. Джерела інфекції. Шляхи поширення гонорейної інфекції та її вплив на організм. Інкубаційний період. Вплив різних чинників на перебіг гонореї. Механізми стійкості <i>N. gonorrhoeae</i> до антибіотикотерапії. Імунітет при гонореї. Екстрагенітальна гонорея. Класифікація гонореї.	2
37.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика гострого і хронічного гонорейного уретриту у чоловіків.	2
38.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний трихомоніаз. Збудник захворювання. Епідеміологія. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування. Ускладнення (діагностика, лікування).	2
Змістовний модуль 7. Негонорейні уретрити		
39.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний хламідіоз. Збудник захворювання. Класифікація. Клініка, методи лабораторної діагностики. Лікування, профілактика. Ускладнення урогенітального хламідіозу (діагностика, лікування). Хвороба Рейтера (етіологія, патогенез, клініка, лікування).	4
40.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Негонококові урогенітальні захворювання. Значення урогенітальних мікоплазм в розвитку запальних процесів урогенітального тракту (клініка, діагностика, лікування). Неспецифічні уретрити (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Бактерійний вагіноз. Визначення. Клініка, діагностика, лікування. Вагініти (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Урогенітальний кандидоз. Характеристика збудника. Клініка, діагностика, лікування.	4
Змістовний модуль 8. Прояви і перебіг ВІЛ/ СНІДу		
41.	Клініко-лабораторна діагностика. Дерматологічні прояви СНІДу. Принципи терапії та профілактики.	4

5. Самостійна робота

Назви модулів і тем		К-ть годин
Модуль 1		
Змістовний модуль 1. Пропедевтика дерматовенерології.		
1.	Зв'язок шкіри з іншими органами та системами. Участь шкіри у водному, мінеральному, білковому, вуглеводному, вітамінному, ферментному та жировому обмінах. Утворення в шкірі біологічно активних сполук. Основні функції шкіри – захисна, імунна, терморегуляційна, видільна, резорбційна, дихальна. Шкіра – орган чуття.	1
2.	Зміни волосся. Зміни нігтів. Порушення пото- і саловиділення.	1
3.	Принципи вибору фізичних методів лікування з урахуванням стадії захворювання, форми, характеру перебігу, а також віку хворого, наявності супутніх захворювань. Протипокази: абсолютні, відносні.	2
Змістовний модуль 2. Неінфекційні захворювання шкіри		
4.	Професійні хвороби шкіри. Визначення. Значення професійних чинників та реактивності організму в розвитку профдерматозів. Клінічні форми. Діагностичне значення шкірних проб. Лікування.	2
5.	Диспансеризація та працевлаштування хворих. Профілактика. Вплив різних професійних чинників на перебіг шкірних хвороб.	1
6.	Еритеми. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стивенса-Джонсона. Синдром Лайєла. Відцентрована кільцеподібна еритема Дар'є. Хронічна мігруюча еритема Афцеліуса-Ліпшутца. Кільцеподібна ревматична еритема. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика.	2
7.	Еритеми. Симетричний еритроціаноз шкіри. Озноблення. Еритема, виступаюча над поверхнею шкіри, тривалоперебігаюча. Еритема дисхромічна стійка. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика.	1
8.	Дисхромії шкіри. Вітиліго. Етіологія і патогенез. Клінічні форми (меланодермія, вітиліго). Папілярно-пігментна дистрофія шкіри (акантозис нігріканс). Лікування. Профілактика. Прогноз. Хвороби придатків шкіри. Вульгарні вугрі. Рожеві вугрі. Себорея. Клініка. Діагностика. Лікування.	2
9.	Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри, передракові захворювання шкіри, невуси. Класифікація доброякісних пухлин шкіри. Поняття про передракові захворювання шкіри, паранеоплазії. Клінічні форми. Принципи лікування. Профілактика. Злоякісні новоутворення шкіри: епітеліоми, меланоми. Класифікація, патогенез, клініка, гістопатологія, діагностика, лікування.	2
10.	Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні форми. Гістопатологія. Діагностика. Диференційна діагностика. Сучасні методи лікування. Прогноз. Саркома Капоші. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.	
11.	Атрофії шкіри. Ідіопатична прогресуюча атрофія шкіри, плямиста атрофія шкіри, анетодермія, пойкилодермія. Крауроз статевих органів. Еластична псевдоксантома Дар'є.	2
12.	Обмінні дерматози. Амілоїдоз, ксантоматоз, ліпоїдний некробіоз, мікседема шкіри та ін. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
13.	Спадкові хвороби шкіри. Спадкова пухирчатка (бульозний епідермоліз). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Ектодермальні дисплазії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
14.	Спадкові хвороби шкіри. Спадкові порушення пігментації (нетримання пігменту, альбінізм). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
Змістовний модуль 3. Інфекційні та вірусні хвороби шкіри		
15.	Інфекційні захворювання шкіри Туберкульоз шкіри. Збудник. Ураження шкіри як	4

	один з проявів загальної туберкульозної інфекції. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Патогенез. Клінічна характеристика та гістопатологія основних форм шкірного туберкульозу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика.	
16.	Лепра. Поширення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.	2
17.	Паразитарні захворювання шкіри. Укуси кліщів та інших комах. Волосатик. Цистицеркоз шкіри. Гостра виразка вульви Чапіна-Ліпшютца, синдром Бехчета. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2
Змістовний модуль 4. Дерматомікози		
18.	Мікози. Кератомікози. Різнобарвний лишай, п'єдра (етіологія, клініка, діагностика, лікування).	2
19.	Мікози. Поверхнева трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Зооантропонозна трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.	2
20.	Мікози. Кандидоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка поверхневих форм. Хронічний генералізований (гранулематозний) кандидоз. Кандидоз внутрішніх органів (патогенез, клініка). Діагностика кандидозу (мікроскопічна, культуральна, серологічна, гістологічна, експеримент на тваринах). Лікування кандидозу. Системні антимікотики, Протигрибкові препарати для зовнішнього застосування. Плісневі ураження нігтів та шкіри. Етіологія. Клініка, диференціальна діагностика, лікування.	2
21.	Мікози. Фавус; черепицеподібний мікоз. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Поверхневі псевдомікози. Еритразма. Пахвовий трихонокардіоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2
22.	Мікози. Аспергільоз. Споротрихоз. Хромомікоз. Міцетомі. Кокцидіодоз. Гістоплазмоз. Актиномікоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
Змістовний модуль 5. Загальна сифілідологія		
23.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Шляхи поширення сифілітичної інфекції. Імунітет, реінфекція, суперінфекція. Експериментальний сифіліс, його значення. Загальний перебіг, періодизація сифілісу. Поняття про прихований та «злоякісний» сифіліс.	2
24.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Відбірковий тест на сифіліс – мікрореакція преципітації з кардіоліпіновим антигеном на сифіліс (MR). Серодіагностика сифілісу.	2
25.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Біологічно псевдопозитивні реакції на сифіліс. Дослідження спинномозкової рідини. Інкубаційний період. Причини, що впливають на його тривалість.	2
26.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Контагіозність сифілісу в третинному періоді. Ураження кісток, суглобів, внутрішніх органів і нервової системи. Діагностика. Лікування.	2
27.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Природжений сифіліс. Визначення. Шляхи передачі інфекції нащадкам. Вплив сифілісу на перебіг та завершення вагітності. Сифіліс плода. Клініка раннього природженого сифілісу.	4
28.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Клініка пізнього природженого сифілісу. Прихований ранній та пізній природжений сифіліс. Лікування.	2
29.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Сифіліс нервової системи. Класифікація. Асимптомний менінгіт. Клінічні різновиди асимптомного нейросифілісу. Діагностика. Лікування. Сифіліс внутрішніх органів.	2

30.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Пізні ураження серцево-судинної системи, травного тракту, дихальної системи, інших органів (клініка, гістопатологія, диференційна діагностика). Лікування вісцерального сифілісу.	4
31.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Препарати пеніциліну та альтернативні антибіотики. Механізм дії, дозування, методики лікування; побічні явища і ускладнення, їх лікування та профілактика; протипокази. Поняття про серорезистентність при сифілісі.	4
32.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Особливості лікування сифілісу у вагітних. Превентивне лікування. Критерії вилікованості сифілісу.	4
33.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Профілактика сифілісу первинна та вторинна. Засоби індивідуальної профілактики.	2
Змістовний модуль 6. Гонорея		
34.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Методи лабораторної діагностики (бактеріоскопія, бактеріологічний, молекулярно-біологічні).	2
35.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика ускладненої гонореї у чоловіків. Простатити. Епідидиміти.	2
36.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Особливості клінічного перебігу, діагностика і ускладнення гонорейного процесу у жінок. Особливості клінічного перебігу і діагностики гонореї у дівчаток на теперішній час, клініка і лікування.	2
37.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Принципи і методи лікування гонореї. Первинна і вторинна профілактика гонореї.	2
Змістовний модуль 7. Негонорейні уретрити		
38.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. М'який шанкер (шанкeroїд). Пахова лімфогранульома (донованоз). Збудник. Інкубаційний період. Клінічні прояви. Змішаний шанкер. Методи діагностики. Лікування. Профілактика.	3
39.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Аногенітальний герпес. Аногенітальні (венеричні) бородавки. Папіломовірусна інфекція. Роль вірусів в розвитку патології урогенітального тракту. Загальна характеристика вірусів, в поширенні яких грає роль статевий шлях передачі. Сімейство герпесвірусів (ВПГ – 1, ВПГ – 2, ВВЗ, вірус Епштейн-Барр, ЦМВ). Класифікація, будова. Особливості клінічного перебігу. Аногенітальна герпетична інфекція. Клініко-епідеміологічні особливості, диференційний діагноз. Вплив ВПГ на репродуктивне здоров'я чоловіків і жінок. Герпес та вагітність. Неонатальний герпес. Лікування аногенітальної герпетичної інфекції.	3
Змістовний модуль 8. Прояви і перебіг ВІЛ/ СНІДу		
40.	Сучасні погляди на етіологію та патогенез ВІЛ-інфекції та СНІДу. Епідеміологія. Сприяючі фактори та патогенез. Клінічна класифікація.	4

6. Медична практика здійснюється під час роботи з хворими 60 годин

	Тема	Кі-ть годин
1.	Повинен уміти правильно і всебічно проводити огляд шкірних покривів та видимих слизових оболонок.	2
2.	Діаскопія, пальпація, пошкрябування.	2
3.	Відтворення та оцінка дермографізму.	2
4.	Аналіз рентгенограм.	2
5.	Люмінесцентна діагностика грибкових захворювань.	2
6.	Спиномозкова пункція (люмбальна).	2
7.	Методика застосування пов'язок, примочок, дерматологічних компресів, паст, збовтуваних сумішей, пластирів, аерозолей, лаків.	2
8.	Зрошування хлоретиллом.	2

9.	Електрокоагуляція.	2
10.	Кріотерапія рідким азотом.	2
11.	Проведення відлущування за Арієвичем.	2
12.	Масаж передміхурової залози.	2
13.	Бужування.	2
14.	Катетеризація м'яким катетером.	2
15.	Інстиляція уретри.	2
16.	Видалення гострокінцевих кондилом.	2
17.	Правильне виписування дерматологічних рецептів.	2
18.	Заповнення санаторно-курортної картки.	2
19.	Визначення больової та тактильної чутливості.	2
20.	Визначення проби Бальцера.	2
21.	Визначення симптому Нікольського.	2
22.	Визначення симптому Аушпіца.	2
23.	Біопсія шкіри. Дерматоскопічне дослідження дерматозів.	2
24.	Взяття матеріалу при діагностиці мікозів.	2
25.	Дослідження на коростяний кліщ.	2
26.	Дослідження на акантолітичні клітини.	2
27.	Взяття матеріалу для дослідження на бліду трепонему.	2
28.	Пункція лімфатичних вузлів.	2
29.	Взяття матеріалу для дослідження на гонококки, трихомонади, хламідії, мікоплазми.	2
30.	Постановка шкірних алергічних проб.	2

7. Педагогічна практика здійснюється під час роботи на кафедрі **60 годин**

8. Індивідуальні завдання: Участь у клінічних розборах, реферативні повідомлення, написання реферату, доповідь на науково-практичних конференціях, засвоєння ключових методів діагностики, засвоєння основних принципів надання невідкладної допомоги.

9. Завдання для самостійної роботи: опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням ситуаційних задач, моделюванням клінічних ситуацій, пошуку on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування.

10. Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу з використання пригод, гумористичних уривків, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

11. Методи оцінювання (контролю): усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання: оцінка з дисципліни (іспит) аспіранта складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит.

13. Форма поточного контролю успішності навчання: сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності аспіранта із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

Критерії оцінювання кожної теми:

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей;

вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли аспірант знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться аспіранту на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи аспірантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли аспірант під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені екзаменаторами запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли аспірант під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені екзаменаторами запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться аспіранту на основі його знань всього змісту поставлених екзаменаторами під час співбесіди питань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Розрахунок рейтингових балів

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком та Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120

балів) для дисциплін, що закінчуються підсумковим контролем, прийнята рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012 р. (в основних положеннях з організації навчального процесу).

Підсумковий контроль є іспитом, що проводиться згідно розкладу іспитів. Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант під час іспиту, складає 80. Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Оцінка за іспит відповідає шкалі: оцінка «5» - 80-71 бал, оцінка «4» - 70-61 бал, оцінка «3» - 60-50 балів.

Поточна успішність вираховується за весь курс вивчення дисципліни, середня арифметична оцінка переводиться у бали згідно 120-бальної шкали.

Отримані бали за поточну успішність та іспит додаються і визначають оцінку з дисципліни. Ця сума відповідає фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» 200-180 балів, оцінка «4» - 179-160 балів, оцінка «3» 159-122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для іспиту, диференційованого заліку
180-200	A	Відмінно
170-179,99	B	Добре
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	Задовільно
	FX	
		Незадовільно, з можливістю повторного складання
	X	Незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення (навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів)

15. Рекомендована література

Базова

1. Дерматологія. Венерологія. (за редакцію Степаненко В.І.) Київ: «КИМ», 2013. – 902 с.
2. Савчак В.І., Галнікіна С.О. Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом. – Тернопіль, «Укрмедкнига», 2001, – 507 с.
3. Кравченко В.Г. Шкірні та венеричні хвороби. – К.: Здоров'я, 1995. – 260 с.
4. Скрипкин Ю.К. Кожные й венерические болезни. М.: Триада-Фарм, 2001. – 656 с.
5. Коляденко В.Г., Степаненко В.І., Федорич П.В., Скляр С.І. Шкірні та венеричні хвороби. Вінниця: Нова книга, 2006. – С. 35-45, 59-71

6. Dermatology, Venereology, Textbook/under the editorship of Prof. V.I. Stepanenko – Kyiv.: KIM, 2013. – 560 p.
7. V.H. Koliadenko, T.P. Vysochanska, O.I. Denysenko. Dermatovenereology Modules, Kyiv AUS Medicine Publishing, 2010, p. 17-18.
8. Yu. K. Skripkin and M.V. Milich. Skin and Venereal Diseases, English translation, Mir Publishers, 1981 – 560 p.

Допоміжна

1. Айзятұлов Р.Ф. Сифіліс. – Донецьк: Донеччина, 1998. – 227 с.
2. Владимиров В.В., Зудин Б.И.. Кожне и венерические болезни М.: Атлас. Медицина, 1980. – 287с.
3. Дюдюн А.Д. та співав. Інфекції, що передаються статевим шляхом (навчальний посібник). – Київ. Поліграф плюс, 2012. – 133с.
4. Запорожан В.М., Аряєв М.Л. ВІЛ-інфекція і СНІД. – К.: «Здоров'я», 2004. – 635 с.
5. Венерические болезни.// руководство для врачей. - /Под ред. О.К. Шапошникова. – М. «Медицина», 1991, - 544 с.
6. Коляденко В.Г., Федоренко О.Е., Головченко Д.Я. Медицинская деонтология в дерматологии и венерологии. – К.: «Здоров'я», 1989. – 167 с.
7. Фитцпатрик Т. И др. Дерматология // Атлас-справочник. Пер. с англ. – М.; Практика, 1999. – С. 885-898.
8. Федотов В.П. Лекции по клинической дерматовенерологии. Том I. – Днепропетровск, 2010. – 397 с.
9. Федотов В.П., Дюдюн А.Д., Степаненко В.И. Дерматовенерология. – Днепропетровск, 2011. – 651 с.
10. Федотов В.П., Макаrchук А.И. Клинические лекции по дерматовенерологии и косметологии. Том II. – Запорожье- Днепропетровск, 2013. – 552 с.
11. Федотов В.П., Макаrchук А.И. Клинические лекции по дерматовенерологии и косметологии. Том III. – Запорожье- Днепропетровск, 2014. – 474 с.
12. Федотов В.П., Макаrchук А.И. Клинические лекции по дерматовенерологии, косметологии и эстетической медицине. Том IV. – Запорожье- Днепропетровск, 2016. – 516 с.
13. Кулага В.В., Романенко И.М., Афонин С.Л., Кулага С.М. Грибковые болезни и их осложнения / Рук-во для врачей. – Луганск, 2006.
14. Венерические болезни / Рук-во для врачей / Под ред. О.К. Шапошникова. – М.: Медицина, 1980, 1991.
15. Кожные и венерические болезни: Учебник / Под ред. О.Л. Иванова. – М.: Шико, 2002.
16. Зверькова Ф.А. Болезни кожи детей раннего возраста. – СПб: – Сотис, 1994.
17. Джеймс Е. Фитцпатрик, Джон Л. Элинг. Секреты дерматологии / Пер. с англ. – М.; СПб: «Изд-во Бином» – «Невский Диалект», 1999.
18. Гржебин З.Н., Цераидис Г.С. Основы гистопатологии кожи. – М.: Медицина, 1960.
19. Кожевников П.В. Общая дерматология. – Л., 1970.
20. Глухенький Б.Т. и соавт. Гнойничковые болезни кожи. Здоровья, 1983.
21. Дифференциальная диагностика кожных болезней / Под ред. А.А. Студиницына. – М.: Медицина, 1983, 1989.
22. Попхристов П. Кожные болезни в детском возрасте – М.: Медицина, 1969.
23. Бабаянц Р.С. Кожные и венерические болезни жарких стран. – М.: Медицина, 1983.
24. Антоньев А.А. и соавт. Экспертиза трудоспособности при заболеваниях кожи. – М.: Медицина, 1982.

25. Суворова К.Н., Антоньев А.А. Наследственные дерматозы. – М.: Медицина, 1977.
26. Ахметшин Р.Л. УК в медицине. Взгляд врача на составы преступлений в медицинской сфере. – Донецк: Изд. Заславский А.Ю., 2007.
27. Юцковский А.Д., Федотов В.П. Иммунология дерматофитий. – Владивосток, 1994.
28. Бутов Ю.С. Кожные болезни и инфекции, передающиеся половым путем. Руководство для врачей. – М.: Медицина, 2002.
29. Владимиров В.В. Диагностика и лечение кожных болезней. – ТОО Медтехтурсервис, 1995.
30. Кожные и венерические болезни. Руководство для врачей /Под ред. Ю.К. Скрипкина, В.Н. Мордовцева. – М.: Медицина, 2002.
31. Левер В. Гистопатология кожи. – М.: Медгиз, 1998.
32. Скрипкин Ю.К. Кожные и венерические болезни: Учебник для студентов медицинских вузов, 2002.
33. Фук Д., Даубер Ф. Болезни волос и волосистой части головы. – М.: Медицина, 1991.
34. Fitzpatrick et al. Dermatology in General Medicine, 4th ed. New York, McGraw-Hill, 1993.
35. Fitzpatrick. Color Atlas and Synopsis of Clinical Dermatology, 3rd Edition, 1997.
36. J.A.A. Hunter, J.A. Savin and M.V. Dahl. Clinical Dermatology, 3rd Edition, 2002. – 365 p.
37. P.N Behl, A. Aggarwal, Govind Srivastava. Practice of Dermatology, 9th Edition, 2002. – 490 p.

16. Інформаційні ресурси

1. <http://www.ujdvc.com.ua/>
2. <http://www.dermatology.ru/>
3. <http://www.skinmaster.ru/>
4. dermline.ru
5. www.dermis.net